

Kırgızistan'da Siyasetin Rotası Nereye Gidiyor?

Devlet Ulusal Güvenlik Komitesi'nin eski başkanı Kamçıbek Taşiyev'in görevden alınmasının ardından, kendisiyle bağlantılı bir dizi yetkili de görevlerinden uzaklaştırıldı; ayrıca birçok milletvekili de milletvekilliğinden istifa etti. Bu ise, son beş yıldır iktidarı yöneten iki nüfuzlu ismin ittifakının resmen sona erdiğinin bir işareti olmuştur. Şu anda yaşanan olayları ve bunların gelecekteki rotalarını analiz etmeden önce, Kırgızistan'ın siyasi geçmişi üzerinde kısaca duralım.

İslam, 8. yüzyılda, Kırgızistan da dahil olmak üzere Orta Asya bölgesine ulaşmıştır; zira 751 yılında Müslüman ordusu ile Çin ordusu arasında gerçekleşen ve Müslümanların zaferiyle sonuçlanan meşhur Talas Savaşı gerçekleşmiş ve bunun sonucunda, Çin'in bölgedeki nüfuzu yaklaşık bin yıl boyunca kesintiye uğramıştı. Bu dönemde bölge, sultanlık, emirlik ve hanlık adlandırmaları altında İslam ile yönetilmiştir. 19. yüzyılın gelmesiyle birlikte Rus İmparatorluğu yükselişe geçmiş ve Orta Asya'yı işgal etme girişimine başlamıştır. 1876 yılında Kırgızistan, Rus Çarlığı'nın işgaline boyun eğmiştir. Zira Müslümanların bu işgale karşı başlattığı ayaklanmalar başarısızlıkla sonuçlanmış olup bunun başlıca nedenlerinden biri de bölgenin Osmanlı Hilafeti döneminde merkezi otoriteyle olan bağının zayıf olmasıydı.

Çarlık Rusya'sının çöküşünün ve Sovyetler Birliği'nin kurulmasının ardından, Kırgızistan ona bağlı devletlerden biri haline geldi. Böylece Kırgızistan, 1876'dan 1991'e kadar Rusya'nın doğrudan yönetimi altında kalmaya devam etti. Sovyetler Birliği dağıldığında ise Kırgızistan şekli olarak bağımsızlığını kazandı ancak Rusya'nın ülkedeki güçlü nüfuzu devam etti. Bu durum, ilk Cumhurbaşkanı Askar Akayev döneminde takip edilen ve tamamen Rusya'nın kontrolü altında olan politikalarda açıkça görülmektedir; zira Akayev, Kırgızistan'ı, Rusya'nın askeri hakimiyetindeki Toplu Güvenlik Anlaşması Örgütü'ne dahil etmiş ve ülke içinde Rus askeri üslerinin konuşulmasına alan açmıştır. Siyasi olarak ise Sovyetler Birliği'ne alternatif olarak kurulan Bağımsız Devletler Topluluğu'na üye olmuştur. Ekonomik açıdan ise, yüzbinlerce göçmenin Rusya'ya akın etmesinin önünü açmış ve ülkenin temel ihtiyaç maddelerini Rusya'dan temin etmeye odaklanmasıyla birlikte ithalata bağımlı bir ülkeye dönüştürmüştür. Ayrıca Akayev, Rusça'ya resmi dil statüsü vererek ülkede Rus kültürünün devam etmesini sağlamıştır.

Geçen yüzyılın doksanlı yıllarının sonlarında, Rusya'nın Çeçenistan'a karşı savaşıyla meşgul olduğu sırada, Amerika İslam'a karşı savaş ilan etmiş ve Afganistan ile Irak'ı işgal etmişti. Dolayısıyla bu aşamayı, kısmen de olsa Kırgızistan'daki politikacılar üzerinde etki etme fırsatı bulmak için istismar etmiştir. Özellikle George W. Bush döneminde, Orta Asya liderleriyle ilişkiler kurmaya başlamıştır. Nitekim 2001 yılında Bişkek yakınlarında Amerikan Manas Hava Üssü açılmıştır. Rusya ise buna karşı çıkmamıştır; zira ABD'nin "İslam" adı altında yürüttüğü teröre karşı mücadele kampanyası dünya çapında zirveye ulaşmış ve Rusya, üssün açılmasını onaylayarak ABD'nin habis politikasını çevrelemeye

çalışmıştır. Şüphesiz bu durum, ABD'nin nüfuzunun ülkeye girmesine zemin hazırlamıştır.

Akayev döneminde yetkililer yolsuzluğun içinde boğulmuş ve yönetim konusundaki acizyetleri ülkeyi uçuruma doğru sürüklemiştir. Kötü yönetim ve rüşvetin geniş çaplı yayılmasının sonucunda yoksulluk artmış ve ekonomi durgunluk dönemine girmiştir. Buna ek olarak 2003 yılında bir referandum düzenlenmiş ve anayasada değişiklikler yapılmıştır; bunun sonucunda parlamentonun rolü azalmış, cumhurbaşkanının yetkileri genişlemiş ve Akayev'in yeniden cumhurbaşkanı seçilmesinin önü açılmıştır.

Bu, bu ülkenin yönetimini üstlenenler için bir hastalık olarak görülebilir; çünkü onlar, iktidara geldiklerinde sonsuza dek iktidarda kalmaya çalışmışlardır. Sonunda referandumlar yoluyla yetkilerini genişletmeye ve başkanlık görev sürelerini uzatmaya başvurmuşlardır. Nitekim halk bu durumdan bıkmış ve 2005 yılında Akayev'i deviren bir devrim başlatmış ve onun yerine Bakiyev gelmiştir. Seçim kampanyası sırasında, kuzeyde nüfuz sahibi olan General Félix Kolov ile bir ittifak kurduğunu açıklamıştır. Kolov, Akayev döneminde siyasi nedenlerle hapse atılmış, ardından devrim sırasında serbest bırakılmıştır. Ancak bu çıkarlar üzerine kurulu ittifak bir yıl geçmeden dağılmış ve iktidarın tüm dizginleri Bakiyev'in eline geçmiştir.

Rusya, Bakiyev'in muhalefetten gelmesine rağmen, iktidara geldikten sonra taleplerini tam olarak uygulayacağını düşünüyordu; çünkü ülkedeki temel nüfuz araçları kendi elindeydi ve iktidara kim gelirse gelsin, emirlerini yerine getirmek zorunda kalacağını biliyordu. Ancak istikrarsızlık, kaos ve halk ayaklanmaları, başta Amerika olmak üzere Batılı güçlerin ülkeye girmesine zemin hazırlamıştır. Buna ek olarak, Bakiyev'in kendisi de Batı yanlısı güçlerin çevresi içinde yer alıyordu; ayrıca bu devrimden sonra Batı eğilimli diğer siyasi şahsiyetler de parlamentoya ve iktidarın kilit noktalarına yükselmiştir. Ancak daha önce de geçtiği gibi, Kırgızistan'ın Rusya ile olan askeri, siyasi ve ekonomik bağları nedeniyle, liderliği elinde tutan kişi Rusya'ya boyun eğmek zorunda kalmaktadır.

Başkanlığının ilk aşamasında Bakiyev, Rusya'nın tutumuna bağlı kalmış ve ülke ekonomisini geliştirmeye çalışmıştır. Ancak daha sonra çok yönlü bir politika izlemeye başlamış ve ülkede ABD özel kuvvetleri için bir eğitim merkezi açmaya çalışmıştır. Ekonomik düzeyde ise Çin ile işbirliğini genişletmeye başlamıştır. Ama Rusya buna razı olmamıştır; zira ABD özel kuvvetleri eğitim merkezinin açılması, doğrudan bir tehdit teşkil ettiği için Rusya açısından kırmızı çizgi mesabesindeydi. Buna ek olarak Bakiyev'in oğlu ve akrabaları önemli mevkilerde yer alıp ülkeyi istedikleri gibi yönetmeye başlamışlar, bu da halkın öfkesini uyandırmıştır. Bunun sonucunda 2010 yılında Rusya halkın hoşnutsuzluğunu istismar ederek Bakiyev'i devirmeyi başarmış ve Roza Otunbayeva başkanlığında geçici bir hükümet kurulmuştur.

Devrim biter bitmez ülkenin güneyinde çok sayıda insanın hayatına mal olan bir etnik çatışma patlak vermiş olup bu kirli çatışmanın arkasında Rusya vardı ve bu çatışma yoluyla Özbekistan'ı yeniden pençesi altına almaya çalışmıştır; çünkü Özbekistan, Rusya ile ilişkilerini kesmiş ve Amerika'ya yönelmeye başlamıştı. ABD, Kerimov'u ekonomik ve güvenlik olarak ayartmış; bu da onun ABD ile ilişkilerinin giderek yakınlaşmasına ve Rusya'dan belirgin bir şekilde

uzaklaşmasına neden olmuştur. Buna binaen Rusya'nın, Kerimov'un Amerika ile yakınlaşmasına son vermesi gerekiyordu. Eğer Özbek mülteciler bu çatışma sonucunda Kırgızistan'dan Özbekistan'a geçerse, bu durum, krizi çözmek bahanesiyle Kolektif Güvenlik Antlaşması Örgütü aracılığıyla müdahale için bir gerekçe olarak kullanılacaktı. Böylece sorun ciddi olduğundan dolayı Özbekistan bu örgüte geri dönmek zorunda kalacaktı. Ancak Özbekistan, ABD yönetiminin müdahalesi üzerine bunu reddetmiş, dahası sınırlarını mültecilere kapatmıştır. Sonuç olarak Rusya hedefine tam olarak ulaşamamıştır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi ülkedeki istikrarsızlık durumu Batı nüfuzunun girmesine alan açmıştır ki bu fiilen de gerçekleşmiştir. 2010 yılında Otunbayeva durumu istismar ederek iktidarın liderliğini ele geçirmiş ve Tekebayev'in girişimiyle yeni bir anayasa kabul edilmiştir. Yeni anayasaya göre ülke, parlamenter bir sisteme dönüşmüş ve cumhurbaşkanının yetkileri azaltılmıştır. Bunun sonucunda Kırgızistan, Orta Asya'daki ilk parlamenter cumhuriyet olmuştur. Rusya buna razı olmamıştır; çünkü Batı yanlısı güçlerin, parlamenter sistem yoluyla yönetime gelmesine karşı çıkmakta ve iktidarın kendisine bağlı tek bir kişinin elinde toplanmasını tercih etmekteydi.

Ancak Otunbayeva'dan sonra Atambayev, Rusya yanlısı bir politika izlemiştir. Rusya'nın emirleriyle Kırgızistan, 2014 yılında Manas Havalimanı'ndaki Amerikan hava üssüne ilişkin anlaşmayı tek taraflı olarak feshettiği gibi 2015 yılında ise ABD ile olan işbirliği anlaşmasını da feshetmiş ve Rusya'nın ülkedeki ekonomik etkisini güçlendiren Gümrük Birliği'ne katılmıştır.

Atambayev de sonsuza dek iktidarda kalmaya çalıştığı için başbakanın yetkilerini genişletmiştir. Başka bir deyişle cumhurbaşkanlığı görevinden ayrıldıktan sonra ülkeyi perde arkasından yönetmeyi planlamıştır. Bu planı güçlendirmek için, onun ardından arkadaşı Sooronbay Ceenbekov'u iktidara getirmiştir. Ancak planları başarısız olmuş ve ittifakları çökmüştür. Ceenbekov dönemi, Atambayev ve taraftarlarının takibiyle karakterize olurken, dış politikada Rusya'ya bağımlılık daha da güçlenmiştir.

Kayda değer ki burada, Kırgızistan'da "bağımsızlık" kazanıldığından beri siyasi sahne, yolsuzluğa karışmış bir grup kişiden oluşmaktaydı. Bu nedenle iktidar çatışması hızlı bir şekilde servet yağmalama çatışmasına dönüşmüştür. Nitekim topladıkları serveti korumak için derhal sonsuza dek iktidarı düşünmeye başlamışlardır; bu nedenle iktidarda kalma sürelerini uzatmak amacıyla çeşitli anayasa değişiklikleri yapmaya çalışmışlardır. Bu da ülkede devrimlerin tekrarlanmasının ardında yatan en önemli faktörlerden biri olarak kabul edilmektedir.

Nitekim bu ortamdan gelen Ceenbekov, bu yaklaşımı sürdürmüştür. Anayasaya göre cumhurbaşkanlığı görev süresinin müddeti altı yıl olarak belirlenmiştir. Görev süresinin sona ermesinin ardından, yeniden aday olmaya yönelik koşulları oluşturmak için yeni bir parlamentoya ihtiyaç duyulmuştur. Böylece 4 Ekim 2020'de yapılan parlamento seçimlerinde, kendisine yakın olan partilerin zaferi ilan edildi ama seçimler sırasında diğer partilerin siyasi haklarının bastırılması ve onların takip edilmesi, halkın öfkesinin tırmanmasına yol açmıştır. Zira seçim sonuçlarını reddeden partilerin destekçileri başkente akın etmiş ve hükümet binasını ele geçirmişlerdir. Ayrıca bazı kişiler hapishanelere baskın düzenleyerek tutuklu bulunan tanınmış kişileri serbest

bırakmışlardır. Bunun sonucunda Merkez Seçim Komisyonu seçim sonuçlarının iptal edildiğini duyurmuştur.

Bu devrimin arkasında, eski Cumhurbaşkanı Atambayev ve Batı yanlısı siyasetçiler başta olmak üzere birçok isim olmasına rağmen, Batı'nın destekçileri durumu doğru bir şekilde değerlendirememiştir. Bunun sonucunda 10 Ekim'de yapılan milletvekilleri toplantısında, hapishaneden serbest bırakılan Sadır Caparov başbakan olarak ilan edilmiştir. O dönemde Rusya, halk desteğine sahip tarafsız bir şahsiyetle muhatap olmak zorunda kalmıştır. Nitekim 14 Ekim'de, dönemin Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov, Caparov'un adaylığını resmen onaylamıştır. Bu dört gün boyunca Batılı destekçiler, Ceenbekov'un iktidarı devretmesini engellemek ve onu kendi taraflarına çekmek için yoğun çaba sarf etmişlerdir. 15 Ekim'den bu yana Caparov da geçici başkanlık görevlerini uygulamaya başlamıştır. 2021 Ocak ayında yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Caparov cumhurbaşkanı seçilmiştir. Önceki cumhurbaşkanlarının adeti olduğu üzere 2021 yılında anayasa değişikliği için bir referandum düzenlemiştir; bunun sonucunda ülke başkanlık sistemine geçmiş ve cumhurbaşkanının, her biri beş yıl süreli iki dönem için aday olma hakkı kabul edilmiştir.

Caparov'un iktidara gelmesinde büyük rol oynayan Kamçibek Taşiyev, 2020 yılında Devlet Ulusal Güvenlik Komitesi Başkanı olarak atanmış ve ülkedeki en nüfuzlu ikinci kişi haline gelmiştir. Taşiyev döneminde bu komitenin yetkileri çok büyük ölçüde genişletilmiş; öyle ki yolsuzluk davalarından özel aile meselelerine kadar uzanan suçları inceleyen bir kuruma dönüşmüştür. Ayrıca muhalefeti bastırmaya ve iktidara karşı çıkan herkesi, hatta sadece görüşünü ifade edenleri bile takip etmeye başlamıştır. Dolayısıyla komite, sakinlerin hoşnutsuzluğuna neden olabilecek projelerin uygulanmasında önemli bir rol oynamıştır. Ayrıca "Mali Kaynakların Geri Kazanımı" projesi, yolsuzlukla mücadele sloganı altında iş adamlarını yağmalamak, eski ve mevcut yetkilileri tutuklamak ve iktidara muhalif etkili kişileri boyun eğdirmek için bir araç olarak kullanılmıştır. Bu da ülkede mutlak başkanlık yönetiminin pekişmesine katkıda bulunduğu gibi Komite Başkanı Taşiyev'in elinde muazzam bir gücün toplanmasına da imkan vermiştir. Zira etrafındaki nüfuz ve büyük maddi kaynaklar, onu daha büyük hedefler peşinde koşmaya itmiş; böylece kendisine sadık kişileri hükümet görevlerine atamış ve desteklediği adayların çoğu parlamentoya girmiştir. Yeni anayasaya göre, mevcut parlamentoya cumhurbaşkanını görevden alma hakkı verilmiştir.

Taşiyev'in hırsları çok geçmeden ortaya çıkmıştır; zira yeni milletvekilleri cumhurbaşkanının bazı girişimlerine karşı çıkmaya başladığı gibi meclis başkanı da ona karşı çıkmaya başlamıştır. Hatta "75'ler Grubu" olarak bilinen eski yetkililerinden oluşan bir grup, cumhurbaşkanlığı süresinin meşruiyetine ilişkin itirazda bulunmuşlar ve parlamentoya bir önerge sunmuşlardır; zira cumhurbaşkanı eski anayasaya göre seçilmiş olup bu da onun gelecek seçimlere aday olma imkanı hakkında yasal sorgulamalara neden olmuştur. Ülkenin yasasına göre, cumhurbaşkanının herhangi bir nedenle görevden alınması durumunda, parlamentonun başkanı geçici olarak cumhurbaşkanlığı görevini üstlenmektedir. Meclis başkanının koltuğunu Taşiyev'in desteğiyle elde ettiği bilinmekteydi. Olayların gelişimi, Taşiyev'in bu karışıklıkların ortasında cumhurbaşkanlığına göz dikmeye başladığını göstermektedir. Böylece Caparov

ile birlikte iktidara gelen Taşiyev, onun yönetimi için en büyük tehdit haline gelmiştir.

Bunun üzerine Caparov, Taşiyev'in tedavi olmak üzere Almanya'ya gitmesini istismar ederek, onu görevinden uzaklaştırma kararı almıştır. Bunun ardından iktidardaki yandaşları görevden uzaklaştırılmış ve bazıları da tutuklanmıştır; ayrıca Taşiyev'in desteğiyle parlamentoya giren milletvekilleri koltuklarını bırakmaya zorlanmıştır. Sonunda iktidarda olduğu dönem boyunca yaşanan yolsuzluk vakalarıyla ilgili videolar yayınlanmış, yakınlarına karşı ceza davaları açılmış ve kendisi de İçişleri Bakanlığı'nda ifade vermiştir.

Böylece Caparov, yaklaşan seçimlerde güçlü bir rakibin ortaya çıkmasını engellemeye çalışmış ve başkanlık görev süresini uzatmanın yolunu açmıştır. Özellikle de Taşiyev'in kaynakları üzerindeki kontrolü, 2027 başkanlık seçimlerinde de kazanma şansını artırmıştır.

“İki dost” arasındaki iktidar mücadelesi konusundaki dış faktörle ilgili olana gelince; ülkede en büyük nüfuz sahibi olan Rusya, Taşiyev'in görevden alınmasına kayda değer bir tepki göstermemiştir. Aksine bazı medya kuruluşları onun iktidardan uzaklaştırılmasını memnuniyetle karşılayan haberler yayınlamıştır. Bu da Taşiyev'in görevden alınmasında, Caparov'u dolaylı olarak desteklediğini göstermektedir. Buna ek olarak Taşiyev, Rusya için rahatsız edici bir figür olarak kabul ediliyordu. Birinci olarak Rusya, ülkede Batı güçlerinin istismar edebileceği bir kaosun yaşanmasından korkmuştur; bu nedenle iktidar ikilemine son vermek ve cumhurbaşkanlığı seçimlerinin sakin bir ortamda yapılmasını sağlamakla ilgilenmiştir.

İkinci olarak Taşiyev başkanlığındaki Ulusal Güvenlik Komitesi, Ukrayna savaşına katılan kişileri tutuklamış, bu savaşa katılma çağrılarını kararlılıkla durdurmuş ve savaşan tarafların sembollerinin kullanılmasına karşı sert önlemler almıştı. Hatta Komite, 2025 yılında, Oş'taki “Rus Evi”nde çalışan bir personeli ve diğer birkaç kişiyi daha paralı askerlik suçlamasıyla tutuklamıştı. Buna ek olarak sınır meselesi, Rusya'nın ülkenin iç işlerine müdahale etmesini ve baskı ve etki uygulamasını mümkün kılan araçlardan biri olmuştur. Taşiyev, bu sorunun çözümünü engelleyen tüm engelleri ortadan kaldırmış ve Tacikistan ile Özbekistan arasındaki sınır çatışmaları çözüme kavuşturulmuştur. Başka bir deyişle, Rusya'nın ülkenin iç işlerine müdahale etmesini sağlayan nüfuz araçlarından biri (geçici olarak da olsa) ortadan kaldırılmıştır.

Buna göre Caparov'un, Taşiyev'in etkisini ortadan kaldırmak için dış destekten de yararlanmış olabileceği ihtimali göz ardı edilemez. Bu nedenle Rusya'nın ülkedeki askeri ve siyasi etkisi devam edecektir. Ancak Ukrayna krizi, Rusya'yı, Kırgızistan da dahil Orta Asya'daki ekonomik projelere katılma imkânından mahrum bırakmıştır. Bunun sonucunda ülke liderliği, Çin'e güvenerek önemli ekonomik projeleri hayata geçirmeye başlamıştır. Böylelikle Çin, “yumuşak gücünü” devreye sokmuş ve ekonomik nüfuzunu giderek genişletmiştir. Örneğin Çin ile Kırgızistan arasındaki ticaret hacmi 2024 yılında 22,7 milyar Dolara ulaşmış olup 2025 yılında ise 27,2 milyar Dolara yükselmiştir. Ayrıca son beş yıl içinde Çin'in Kırgızistan'daki doğrudan yatırımları hızla artmış, bu da Çin'i ülkedeki en büyük yatırımcı haline getirmiştir. Buna ek olarak Çin'e büyük fırsatlar sunan “Kuşak ve Yol” Girişimi kapsamında Çin-Kırgızistan-Özbekistan Demiryolu Projesi'nin uygulanmasına başlanmıştır. Ayrıca büyük projelerin

finansmanı Kırgızistan'ı büyük bir borç yükü altına sokmuştur; zira yaklaşık 9 milyar Dolar tutarındaki borcunun büyük bir kısmı Çin'e aittir. Dolayısıyla Çin'in ekonomik nüfuzunun artması beklenilmektedir; bunu da kültürel ve askeri etki takip edecektir.

Caparov'un Batı ile ilişkisi ise belirli bir mesafe korunarak yürütülmektedir. Bununla birlikte Amerika, jeopolitik durumdan yararlanarak nüfuzunu genişletmeye çalışmaktadır. Bu çerçevede Orta Asya ülkeleriyle gerçekleştirilen C5+1 formatındaki toplantıların ardından, bölge ülkeleriyle milyarlarca Dolarlık anlaşmalar imzalanmıştır. Zira Amerika ve Avrupa, bölgedeki değerli madenlere ve nadir elementlere ilgi duymaktadır. Durumlar, Batı tarafından bir slogan olarak öne çıkarılan insan hakları meselelerinin, artık ikinci sıraya gerilediğine işaret etmektedir. Bununla birlikte Caparov, halkın hoşnutsuzluğunu yatıştırmak ve gerginliği azaltmak için bazı demokratik değerleri korumaya özen göstermektedir. Ayrıca Rusya ve Çin'e tamamen bağımlı hale gelmemek için, dengeleyici bir güç olarak Batı'ya sınırlı ölçüde güvenmeye devam etmektedir.

Sonuç olarak şu ana kadar, 2027 seçimlerinde Caparov'un yeniden başkan olarak seçilmesini engelleyecek ciddi bir engel ortaya çıkmamıştır. Bununla birlikte Kırgızistan'daki siyasi gelişmelerin hızla ilerlemesi göz önüne alındığında, seçimler öncesinde durumun değişmesi muhtemeldir. Özellikle yakın zamanda görevden alınacak Taşiyev'in elinde olabilecek materyaller, muhalif politikacıların öne çıkmalarının ve durumu istismar etmelerinin önünü açabilir.

Buna ek olarak ülkede uygulanan kapitalist sistemin doğası, insanların yaşamını daha da zorlaştırmaktadır. Zira vergi artışları, yeni vergi türlerinin getirilmesi, elektrik, sıcak ve soğuk su gibi temel hizmetlerin ücretlerindeki artışlar ve temel tüketim mallarının fiyatlarındaki yükselişin tamamı, insanların hoşnutsuzluğunun artmasındaki ana faktörlerdir. Halkın refahına hizmet etmesi gereken doğal kaynaklar ise, yatırımcılar adı altında yabancılar tarafından yağmalanmaktadır. Hiç şüphe yok ki bu durum, kapitalistlerin zenginliğinin artmasına karşılık halkın yoksulluğunun artmasına yol açmaktadır. Bu da 2025 yılında gayri safi yurtiçi hasılanın 20 milyar Doları aşarak rekor seviyeye ulaşmasına rağmen, halkın yaşam koşullarının iyileşmediğini, aksine daha da zorlaştığını teyit etmektedir!

Buna göre Kırgızistan'ın, hatta Orta Asya'nın ve genel olarak da İslam ümmetinin mevcut durumu, ülkemizin sömürgeci güçler arasındaki bir çatışma sahnesine dönüşmesiyle doğrudan bağlantılıdır. Bu güçlerin hedefi, nüfuzlarını genişletmek ve servetlerimizi ve kaynaklarımızı yağmalamaktır. Bu nedenle ülke liderliğinin değişmesi gerçekliği değiştirmez; zira sömürgeci güçler bir tabiyi diğeriyle değiştirerek temel hedeflerini gerçekleştirmeye devam etmektedirler. Müslümanlar olarak bizler, bu zulmü ve sömürgecilerin egemenliğini ancak İslam temelinde birleşerek kökünden ortadan kaldırebiliriz. Ortaya atılan diğer çözümler ise ya geçicidir ya da bu güçlerin manevralarının bir parçasıdır.

**Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Harun Abdulhak**